

Szerkesztőség:
Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Régyetelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:
Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:
Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyiltér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:
Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyiltér:
Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Megyei muzeum.

Az új megyei székház építésének a vármegyére és Rimaszombatra nézve oly annyira fontos kérdése önkénytelenül napirendre helyezte a megyei muzeumnak a sajtó terén oly sokszor megvitatott kérdését is.

Nem lehet eltagadni, hogy ezen két kérdés szerves összefüggésben van, mert végre is, hol nyerjen a megyei muzeum elhelyezést, ha nem a megyeházán?

Igaz, hogy most is ott van, a megyeházán, de ez inkább gúnyja az elhelyezésnek, ezt a tényt komolyan mérlegelni nem lehet. A mostani elhelyezés mellett biztos, hogy a muzeumi tárgyak szűk, poros, elhagyatott odjukban rövid idő alatt az enyészet, pusztulás sorsának jutnak hatalmába, sok sok szorgalom gyümölcse hiába, aló igyekezetté fog válni, s egy szép remény, egy kulturális intézmény felviráztatása iránt táplált remény a semmittevés posztványos iszapjába fog elmerülni, a kultura barátainak nagy szomorúságára.

A millenniumi megyei alkotások során szóba került a megyei muzeum ujjaalkotása.

Jól emlékezünk még, hogy ezen program-pontot a vármegye akkor elejtette, mert — mint akkor az alispán ur is kifejezte, egy muzeumot pár hét, pár hónap alatt megalkotni nem lehet.

Mi akkor igazat is adtunk az alispán urnak, egy muzeum nem teremthető meg egy rövidebb időszak alatt, s nem is lehet az egy meghatározott rövidebb időpont, időcycklus jelzője, mindig hosszabb munka, szorgalmas adatgyűjtés eredménye, hosszú fejlődés utjelzője szokott a muzeum lenni.

Mindez azonban éppen azt teszi, hogy egy ilyen fontos intézmény napról-napra megkívánja a gondoskodás figyelmét, napról-napra kell az alkotandó műnek egy-egy részét kiépíteni.

Tagadhatatlan, ezen nemes irány megvalósításáról, kifejléséről addig nem is beszélhetünk, míg a megyei muzeum otthont nem nyer.

Épp azért felhívjuk a megyeház építése al-

kalmával mindazoknak figyelmét erre a tárgyra, a kik a megyei muzeum által érdekelve vannak.

És kik vannak érdekelve? Ezt a muzeum céljai mondhatják meg legjobban!

A muzeum célja mindenesetre az, hogy a vármegye múltját, jelenét és a jövő fejlődés lehetőségeit feltüntesse, hogy a szemlélő felismerje a muzeumban megyénk történetét, történeti emlékeit, néprajzi, földrajzi, természetrajzi, földtani viszonyait és mezőgazdaságát.

Tehát mindazok, kik e célokkal kapcsolatban állanak, erkölcsileg vannak kötelezve, hogy odahassanak, miszerint a megyei muzeum a megyeházán méltó otthonra találjon, hogy tágas, fejlődésre alkalmas helyiségeket nyerjen.

Különösen az ujjalakult és tevékenység színterén működő gazdasági egyesületünk kitűnő elnökét, *gróf Serényi Bélát* kérjük, hogy ezen ügyet is vegye nemes pártfogásába, mert a gazdasági egyesületre is nagyon fontos a muzeum fennállása, mert ezzel kapcsolatosan lesz fenntartható a gömörmegyei gazdasági muzeum, mint *állandó mezőgazdasági kiállítás*, mely intézmény a mezőgazdasági egyesület céljainak előmozdítására szintén nagyon fontos, ennek keretében lesznek megtarthatók az időközi kiállítások is.

És hogyha egyszer otthona leend a muzeumnak, lesznek, a kik hazafias buzgalommal fognak vállalkozni a muzeum eddigi anyagának rendezésére, sőt az újabb anyagok beszerzésére, mert mi sem könnyebb, mint egy muzeumot fejleszteni, ha arra képes, azt értő lelkes vezetők a nagyközönség érdeklődését felébreszteni és fenntartani tudják.

Annyira át vagyunk hatva a megyei muzeum ujjaalkotása tekintetében attól az igazságtól: *most vagy soha*, hogy bátran el merjük mondani azt, hogy nemes buzgalomtól kísért felszólításunk, ha kellő viszhangra nem talál, akkor a megyei muzeum ügye is a bukott ügyek közé fog tartozni s nem sok időre a még meglevő gazdag

anyagról is, mint értéktelen lim-lomról fogunk beszélni.

De hogy ez be nem fog következni, erre biztosítékul vesszük ki magunknak a kérdésre befolyással levők intelligenciáját, a közügyek terén tapasztalt jóindulatát, és a vármegye alispánjának, Bornemisza Lászlónak rokonszenvét a muzeum ügye iránt, a me. rokonszenvét sokszor és sokszor kimutatta, és a mely kellő komoly megyei támogatás mellett, ezen kiváló érdekű ügyet, diadalra fogja kétségtelenül vinni.

Megyei gazdasági egyesületünkről.

Valóban örömmel szolgál, hogy a gazdasági egyesület életképes működésének teljes erővel történt felvétele napról napra újabb és újabb híreket vesszünk.

Bizonyosága ez annak, hogy az aktivitás a szerves életműködés összefüggő folyamatából származik, s nem a pillanatnyi felhevülés vulkanikus, időszakos kitéréséből.

Az elnökségnek — úgy látszik — komoly jelszava, „nulla dies sine linea“, egy nap se muljék el komoly munka nélkül.

Az újabb eredményekül közölhetjük, hogy a taggyűjtést *Kovács Albert* titkár ur az elmúlt héten, kivált a tornallyai járásban, eszközölte, a hol valóságos lelkesedéssel fogadták az egyeteli titkárt, az általa előadott egyeteli célok annyira megnyerték kedvét a gazdaközönségnek. A taggyűjtésben kiváló buzgalommal támogatta a titkárt *Hevesy László elnök*, ez a kiváló szakértelmű gazda, a ki buzgalmat a legnagyobb mértékben vetette latba a taggyűjtés körül, s méltó például szolgálhat bárkinek. Halljuk, hogy egyes községek „en bloc“ fognak a gazdasági egyesületbe belépni, s így, kivált a rimaszombasi járásból, készülnek többen a csatlakozásra, s csak a titkár érkezését várják.

Kovács Albert titkár értesülve egyúttal arról, hogy a kisgazdák is szeretnének vetőgéppel vetni, a mit eddig nem tehettek, mert gépjük nem volt, s ilyet venni költséges, erről jelentést tett *gróf Serényi Béla* elnöknek, ki oda fog hatni, hogy egyes községek egy-egy vetőgépet kapjanak, s méltányos csekély díj fizetés mellett használhassák a gépet. — A kisgazdák nagy örömmel üdvözölték az elnök ur jóindulatu programját.

Hogy továbbá a lötenyészési szakosztály működéséhez alapot nyerjen, *gróf Serényi Béla* elnök egy kiváló esikötelep létesítését határozta el, — és erre alkalmas

TÁRCZA.

Egy fiatal leányhoz.

Tavaszi napsugár
Vidám mosolygásod,
Pacsirta csattogás
Csengő kacagásod.

Tartsd meg hervadatlan
Ezt a vidámságot,
Rózsaszínen lássad
Mindig a világot.

A pesszimistának
Soh' se légy barátja,
Ki a rózsabokron
Csak a tövist látja.

S mikor mást felvidít
A tavasz sugára,
Már azon busul, hogy
Tél lesz nemsokára.

S mert keserű szíve
Nem tud már remélni,
Egyre csak azt hajtja:
„Nem érdemes élni!“

Nem igaz! Ne hidd el!
S bárki mit beszélhet,
Azt vallom, azt dalom:
Nagyon szép az élet!

Szép a madár dala
S a virág illata,
Szép a nyári reggel
Csillogó harmata.

Szép az ezüstdodru
Csermely csacsogása,
De legszebb a leány
Vidám kacagása!

Kaczagj hát mig benne
Örömet leled,
S engedd, olykor én is
Hadd kacagjak veled.

Lotty Gábor.

A francziák közül.

(Melegség. — Jul. 14. — A magyarok és a francziák.)

Dijon, 1896. jul. 20.

Könnyű a gömörieknek! Ha én most otthon lehetnék, vagy a „Kakas“ tetején ütnék tanyát, vagy a dobsinai barlangba mennék hűsölni. Ilyen forró napokat még nem éltem át, mint a milyenek itt vannak már két hét óta. Azt mondják nálunk, hogy az unalmas emberek rendszer az időt szedik elő; ez jó téma, könnyű eltalálni s lehet róla beszélni minden módban, minden időben. No, kérem, ha ez így van, akkor most a francziák mind unalmasak. Itt most nincs már téma, folyton ezt abajgatják egymás között: „Qu'il fait chaud! Qu'il fait chaud! Még a köszönés is ez lett. Nappal alig lehet járni az utcákon; az árnyékos oldal tömve járó-kelőkkel, a napos oldalra senki sem mer menni. — És az esték is melegek A nappal leforrázott föld és épülettömeg csak úgy szórja estve a meleget; de legalább nem perzsel a nap, s szabadabban mozoghat az ember. Ki a parkokba! Ez a jelszó, s egyszerre megélenkülnek a sétaterek. Itt van ám csak élet! Budapesten a városligetben képelem magam — de nem a kiállítás területén. Süketítő zaj őrít meg az ember fülét. Itt panoráma, mellette aquarium, azután „ringspiel“, tovább komédia, egy esomé franczia különlegesség s Isten tudja mi milder van még összehalmazva. Mindenütt verkli, fuvós zenekar, egyik nagyobb lármát csinál, mint a másik, egyik jobban igyekszik esábitni a közönséget mint a másik, és mindenikhez jut egy kivánsi tömeg. — No de hagyjuk ezeket, hadd mullassanak, inkább emlékezzünk vissza jul. 14-ére.

Julius 14-ikén van évenként a francziák nagy nemzeti ünnepe A mi márczius 15-ikénkel lehetne összehasonlítani, csak hogy, a míg nálunk e napot a polgár,

a nép, a nemzet ünnepli és nem az „állam“, addig Franciaországban a jul. 14-ikét a koldustól a köztársasági elnökig mindenki egyforma lelkesedéssel ünnepli. 1789 jul. 14-én volt a Bastille bevétele. Itt kezdődött a francia forradalom s itt született a francia szabadság, egyenlőség, testvériség. — E nap évfordulóját most is fényesen ünnepelelték meg. Dijonban az ünnepélyességek programját már napokkal előbb óriási falragaszok közölték s így abba a szerencés helyzetbe jutottam, hogy mindentüvé eljuthattam a kellő időben. Sokáig tartana az ünnepeket részletezni, ezért csak a vázlatra szoritkozom. Az ünneplés már 13-ikán kezdődött. Délután népünnepek voltak. A város gyönyörűen feldisztve, este kivilágítva. Legfényesebben volt kivilágítva a Place d'Armes a hol a régi és igen szép városháza is van. Itt játszott a katonazene 8—9-ig, 9—10-ig fontaines lumineuses volt a Place St. Piérol-en. 10 órakor a katonaság és nép körmenete a városban. Másnap 14-én szünet az összes iskolákban és hivatalokban; az üzletek zárva. 7 órakor vonult ki a rengeteg nép az Avenue du Parc nevű mintegy 2 km. hosszú sétaterre, hogy a katonaság ünnepélyét végig nézze. A közönség a hosszú ut két oldalán és a tribünökön foglal helyet. Ott voltak a hivatalok mind. 8 órakor vonultak fel a Dijonban levő ezredk teljes díszben. Miután elfoglalták helyüket, a zenekar rázendített a Marseillaise-re. Már rég ismert akkordok ütöttek meg füleimet. De mily nagy volt sovinszta öröömöm s mily pompásan éreztem magam, midőn a francia katonazenekar a Marseillaise után elkezdte játszani a „Rákóczy indulót“. Szomszédaim előtt ismeretlen valék, kérdeztem egytől, hogy miféle darabot játszik a zenekar, nem tudta. Egy másik közbe szólt, „C'est une pièce autrichienne.“ „Hogy az vigyen el“ — gondoltam magamban, ha még ez sem tudjátok . . .

Következtek a katonai kintüntetések, a defilérozások s mind ezek nagy ezeremóniával. — Ezután megnyiták a közönség előtt a máskor zárva levő régi nevezetes épületek a városban s az óriási tömeg szétszórtott. Délután népünnepek, kivilágítás, katonazene, fontaine lumineuse stb. mint megelőző estve. — De, hogy folytassam a „Rákóczy induló“ játszása közben és szomszédaim közt történt kis incidenst, egy érdekes esetet kell elbeszélnem.

területet is szemelt már ki. — A telep *Sztárnya* köz-
ség közelében fog lenni. 250 hold rétegelőből fog állani,
ellátva kútjainal forrás vízzel, és a csikóknak elszállásolása
érdekében több pajtával. A csikótelepre vonatkozólag kül-
ön alapszabályok lesznek, a lötenyészési szakosztály
vezetése, és a tornyai állatorvos felügyelete alatt fog
állni. — A csikók a telepen kütő, tápláló levegőt,
szabad futásra teret, jó vizet, levegőt fognak találni; 6
havi díj 25 frt leend. — mindent beleszámítva.

Több községben a kisgazdák műtrágya által is javi-
tani óhajtották földjeiket; *gróf Serényi Béla* erről érte-
sítve, egy nagy vagon műtrágyát hozott, mert így
olcsóbban lesz megszerezhető az a gazdák által. — A
vagon műtrágya aztán — kedvező fizetési feltételek
mellett — a már beiratkozott tagok jelentkezése folytán,
jóformán szét lett kapkodva. Természetesen minél többen
lesznek jelentkezők, annál nagyobb mennyiségben lehet
majd a rendelkezést eszközölni, s persze ezzel egyúttal
az árak is kedvezőbbek lesznek.

Az egyesület elnöksége a különféle nagy gyáraktól
mindenféle cikkekre oly kedvező ajánlatokat kapott,
hogy ily kedvező árakat az egyes gazda maga elérni
képtelen.

A gazdasági egyesület érdekében egy valóban életre-
való eszmét vetettek fel, azt t. i., hogy mikép lehetne a
gazdasági egyesület körében a *hitelszövetkezet is megala-
pítani*. Általános vélemény az, hogy a gazdasági egyes-
ülettel egyúttal hitelszövetkezet is lehetne, a mely a szö-
vetkezeti tőke jótállása mellett mezőgazdasági célokra
egy budapesti pénzügyintézetnél kedvező feltételek mellett
számíthatná le az egyesület tagjainak üzleti váltóit. —
A kölcsönös jótállás mellett az agrár-váltóhitelet megvaló-
sítható lenne, a mit tudvalevőleg eddig, mint a jövő ze-
néjét hallottunk és megvalósítását az agrár-banktól várja
a gazdaközönség. Mi azt hisszük, hogy a gazdaközönség
maga is megalkothatja a hitelt, ha a kellő eszközök-
höz nyúl.

Végül egy halljuk, miszerint legközelebb az egyes
szakosztályok megalakítása is meg fog ejtetni, és az alap-
ító oklevelek kiállítását által, a hol azok a régi időben
ki nem állították, az alapítványok biztosíthatni fognak.

Mi mindenesetre a közjó érdekében figyelemmel
fogjuk kísérni a gazdasági egyesület minden mozzanatát,
hogy a nagyközönség kellőképp tájékoztatva legyen, s lássa
azt az üdvös utat, a melyet az újalakult egyesület követ.

Iskolai értesítők.

Az évzáró vizsgák június végén befejeztették a vár-
megye összes tanintézteiben s megkezdődött a hosszú
vakáció, mely a tíz hónapon keresztül fázadozó tanár-
tanítóra és tanulóra egyképp ráér. A tanév végén meg-
jelennek a szokásos beszámolók: az értesítők, melyek hű
képet adjak az iskola állapotának s a tanulók előhaladá-
sának, szóval az iskolára vonatkozó összes adatokat a
nyilvánosságra hozzák.

A lapunkhoz beküldött iskolai értesítőkkel mi is
évről-évre különös előszeretettel foglalkozunk. Ezek s szer-
zett értesüléseink alapján örömmel konstatáljuk azt, hogy
megyénk tanügye határozott előhaladást, emelkedést mut-
at, a miben jelentékeny része van megyénk érdemes és
szívvel-lélekkel hivatásának élő tanfelügyelőjének: *Józsa*
Antalnak, ki a tanügyünk terén reá váró nehéz feladato-
kat zsenialitással teljesíti.

I. Rimaszombat városi közszéki népoktatási taninté-
zeteinek értesítője. 70 lapra terjedő vaskos füzet s XXIV
fejezethez áll. I. Iskolai hatóságok: 1. kir. tanfelügyelő-
ség; 2. Rimaszombat városi iskolaszéke; utóbbi elnöke:
Nagy Ferencz városi főjegyző.

1. Községi elemi és polgári leányiskola. Az igazgatói
jelentést a múlt évről *Fekete Ottó Helvig* igazgató írta.
Ebben a millenáris ünnepélyről való esimes meg-
emlékezés után az év többi eseményeit részletezi. Beirat-
kozott 166 elemi, 101 polgári és 72 ismétlődő növendék;
összesen 337. Az év végén maradt ebből 296. Az év fo-
lyamán szabályzatba ütköző eset — mely külön intézke-
dést kívánt volna — nem történt. A nemzeti szellem s a

Azt hisszük mi otthon, hogy most 1896-ban az
egész világ szeme rajtunk van. Oh nem! Pl itt alig
tudnak Magyarországról, pedig Dijon egy 70 ezer lakos-
sal bíró élénk forgalmu egyetemi város, a burgundi esa-
torna mellett Côte-d'Or département főhelye. Ime egy
érdekes jelenet:

Vendégülbe érkeztem s már az első alkalommal be-
mutattam magam egy pár szomszédomnak, a kikkel egy
asztalnál ülök. Szomszédom igen intelligens úri ember,
bankhivatalnok, de azért egy szót sem tud csak franczi-
ánul. Különbözik meg kell jegyezni, hogy mióta kijöttem
Svajczból, azóta nem hallottam német szót: a francziák
nem tudnak németül. — Beszélgetésbe keveredtünk.
Szomszédaim élénk kíváncsisággal néztek rám s hallgat-
ták, miként töröm nyelvüket. Megérkezett szomszédom
barátja s bemutatott neki, mint egy autrichient; kegyet-
lenül tiltakoztam.

„Pardon Monsieur, je ne tuis pas autrichien, én
magyar vagyok!”

„Oni, oni Monsieur, de hiszen az mindegy.”

„Pardon Monsieur, az nem mindegy, nekünk sem-
mi közünk Ausztriához, mi függetlenek vagyunk (bár
lennénk!) s csak szomszédjai vagyunk Ausztriának

Nagyon bántott, hogy osztráknak nevezett, jöllehet,
egyik úkapám Attila ivadéka, a másik pedig talán Dsin-
giszkhánnal jött be, ha jól emlékszem 1241-ben. — Be-
szélgettünk aztán tovább s szörnyű esodálkozással fogad-
ták, a mikor megmondtam, hogy nálunk kabátban és
cipőben járnak az emberek épen mint itt. Sőt villamos
vasutunk is van, mint nekik. — A jul. 14-iki ünnepé-
lyek alkalmával egy nyomorult léghajót is becsátottak
fel. Elődnél kérdeztek tőlem, láttam-e már ilyet. —
Küldtem őket Budapestre, a hol mindennap felszállhat-
nak, ha tetszik. — Dijonban igen sok velocipedista van,
(Szerencsétlenek! 10 franc adót kell fizetni évenként.)
és azt is kérdezték, van-e nálunk ilyen? És bány ilyen
kérdésre kell felelnem!?

Szó a mi szó, még mindig ismeretlenek vagyunk
Franciaországban A tanárok, politikusok tudnak rólunk,
de más nem. Különbözik tanárt is fogtam olyat, a ki any-
nyit sem tud Magyarországról, mint Kafirisztánról.

Makfalvi Ferencz.

magasabb eszmék ápolása szempontjából több iskolai ün-
nepélyt rendeztek. Az intézet egészségügye kedvező volt;
csupán egy haláleset fordult elő. A város ez idén is je-
lentékeny áldozatokat hozott az intézet fejlesztésére. Az
elemi leányiskolában öt, a polgáriban négy tanerő s 5
hitoktató működött. A tanszerek és a könyvtár ez idén
is szép számmal gyarapodtak szépirodalmi és ifjúsági to-
lyóiratokkal

2. „Gizella” kisdudóv-intézet, élén *Komjáthy*
Gizella övönő, ez idén is sok gondot fordított az apró-
ságok nevelésére. 42 fiu és 38 leány, összesen 80 növen-
deke volt az intézetnek, melyet Fröbel-rendszer szerint
vezet az ügyes övönő

3. Községi elemi fiu-iskola múlt évi viszonyairól
Törköly József igazgató számol be hosszabb jelentésben,
melynek elején peotikusán emlékezik meg a millenáris
évfordulóról, majd a volt tanfelügyelőtől vesz bucsút, s
örömteljes érzelmekkel köszönti *Józsa Antal* új tanfel-
ügyelőt, ki máris beigazolta eddigi működésével hivatott-
ságát, melyből joggal következtethetünk arra, hogy a
megye oktatásügyét bátor és biztos kezekkel fogja kor-
mányozni. Az iskolának 222 növendéke volt, s ezek év-
közben több ünnepélyen vettek részt. A növendékek er-
kölesi viselkedése, szorgalma, figyelme az egyes tantárgyak-
ban tett előmenetele, s iskolalátogatása ezidén a tanító-
testület megalapítására méltó volt, s az iskola egészség-
ügyi állapota ezidén oly kedvező volt, amelyet az intézet
fenntartása — 22 év — óta nem tapasztaltak. *Dr. Szabó*
Károly intézeti orvos minden hónapban megvizsgálta a
növendékek egészségi állapotát, s mindig rendben találta.
Az igazgató nagy gondokkal összeállított jelentése végén
köszönetet mond mindazoknak, kik az intézetet támogat-
ták. A tanszemélyzet tíz tagból áll. A növendékek név-
sora után az előadott tantárgyak részletezése következik.

4. Az iparos tanonc-iskola. Ennek élén *Zachar*
Gusztáv fogymn. tanár elnökölte alatt felügyelőbizottság
áll. Az igazgatói jelentést itt is *Törköly József* írta. Itt
210 növendék volt, s ezek is résztvettek évközben több
ünnepélyen. Különösen kiemelendők tartjuk a jelentés-
ből azt, hogy az előző évekhöz képest az iskolalátogatás
tetemesen javult, s hogy a tanulók előmenetelével a taní-
tók meg voltak elégedve. Munkakiállással egybekötött
nyilvános évzáró vizsgálatot is tartottak, s több tanonc
juttalomban is részesült. Az iparos segédek szakrajtani
folyamáról külön fejezetben számol be *Czikora István*,
annak vezetője. 9-en vettek részt e kurzusban, s a részt-
vevők meglehetősen szorgalmat tanúsítottak. Az értesítő
végén az utolsó fejezetben a fiu-iskola érdemes igazga-
tója: *Törköly József* tanítói működésének negyedszázados
jubiläumáról találunk szép megemlékezést, melyben az
ünnepelt eletrajzán kívül, a tisztelői által rendezett jubi-
lárius ünnepély befolyása is híven van megörökítve.

Midőn ezekben vázlatosan foglalkozunk az értesítő-
vel, csupán azt a megjegyzést tesszük, hogy — ha már
a növendékek osztályzatát semmiképp sem közlik az érte-
sítőben, — legalább azon leány- és fiunövendékek név-
sorát, a kik minden tantárgyból jeles osztályzatot kaptak!
Mindenképp örömmel vesz tudomást a fiatal nemzedék ki-
valóiról, s ezt ajánljuk az igazgatóság szíves figyelmébe.
— Egyebekben az értesítő gordos összeállításáért méltó
elismerés illeti meg a derék igazgatóságot.

II. A tiszaí ág. hitv. ev. egyházkerület rozsnói
leánynevelő intézetének értesítőjét *Bartholomaeidesz Adél*
igazgatónő állította össze. Bevezetésül *Polónyi Károly*
tanár ir tanítványainak „A virágról” egy szép, hangula-
tos és igen tanulságos értekezést, majd az év történeté-
ről ad számot az igazgatónő. — A négy osztályban 62
növendék volt. — A tanítás zavartalanul folyt, a nö-
vendékek egészségi állapota kedvező volt, s a leány-
kák igaz lelkesedéssel vettek részt a millenáris ünnepé-
lyen. A vallásos és hazafias szellem fejlesztésén kívül a
testi nevelésre is sok gondot fordítottak. Az intézetben
kilenez tanerő működött. A növendékek tanulmányi elő-
haladásáról, vallásáról, anyanyelvéről stb., az értesítő vé-
gén statisztikai kimutatás tájékoztat.

A *dobsinai községi elemi és polgári leányiskola*
esimes kiállítási értesítője a Franklin-társulat nyomdájában
készült, s bevezetésképp *Jakab József* milleniumi alkalmi
beszédét s *Poputh Viktor*: „A modern, illetőleg a fran-
ezia nyelvtanítás kérdéséhez” című értekezését közli.
Ezután az elemi iskoláról tett jelentést *Ulreich János*
igazgató. Ebből közérdekű az, hogy a múlt tanévben az
elemi iskola külön vált a polg. leányiskolától és egy ál-
landó igazgató vezetésére bízott, s hogy a magyar nyelv,
mint tannyelv nyert alkalmazást. A tantestület 12 tagból
állott; a növendékek száma: 423 volt. A polgári leány-
iskola történetét *Erhardt Henrik* igazgató adja elő. Itt
135 növendéket írtak be, többször rendeztek hazafias ün-
nepélyeket, s szórakoztató és tanulságos kirándulásokról
is gondoskodott a tanítótestület. A tanítási terv részlete-
zése után a múlt évben használt tankönyvek felvételét
közli az igazgatóság, végül a könyv- és szertárak állapo-
tának ismertetését találjuk.

Hirek és vegyesek.

A rozsnói püspöki szék végre betöltés-
nyer. Ezen kiváló fontosságú eseményt örömmel regist-
ráljuk, mert nagyon is kiváló jelentőségű, hogy egy
püspöki szék hosszabb ideig üresedésben ne maradjon,
mert az egyházmegye nagyon is megisnli a hosszas árva-
ságot. Oly férfiu fog a püspöki székbe jutni, kit méltán
üdvözöl minden igazi magyar hazafi különbség nélkül, —
mint előkelő helyről értesülünk — *dr. Ivánkovics János*
ezimzetes püspököt és közoktatásügyi miniszteri osztály-
tanácsost fogja legközelebb ő Felsője rozsnói püspöki
székbe kinevezni. Az Isten hozza minél előbb körünkbe
a derék egyházfőt.

Uj magyar nemes Gömörben. *Heinczelmann*
Alfréd, hisnyóvízi vasgyártulajdonosnak, liezei földbirto-
kosnak és törvényes utódainak, a közügyek terén szerzett
érdemei elismerésül, ő felsége a király, magyar nemes-
séget adományozott „hisnyói” előnévvel. A legmagasabb
helyről jött kitüntetés minden tekintetben méltó férfiu
ért, ki nemes gondolkodása és eszelekedetei révén várme-
gyénk előkelőségei között kiváló helyet foglal és közsze-
retetben áll. Eitüntetése megyszerte örömet keltett.

Halálozás. *Szabó Józsefet*, a gömörmegeyi nép-
és iparbank pénztárnokát gyászba borította édes anyja:
özv Szabó Istvánné szül. *Bolyky Borbála* f. hó 22-én
bekövetkezett halála. A tiszteletreméltó agg polgárrasszony
85 éves volt. Temetése f. hó 24-én ment végbe a nagy-
számu ismerősök, rokonok és jóbarátok öszinte részvéte
mellett

Évzáró vizsga. A rimaszombati m. kir föld-
műves iskolánál a folyó tanévet bezáró vizsgálatok július
30- és 31-ikén tartatnak a következő sorrendben: *Julius*
30-án reggel 8 órakor gazdasági berendezés II. tanfolyam,
növénytermelés I. tanf. Ugyanaznap délután 2 órakor
számviteltan II. tanf., gyümölcs- és zöldségtermelés I.
tanf. 31-én reggel 8 órakor gazdasági építészettan II.
tanf., szőlőművelés I. tanf. Ugyanaznap délután 3 órakor
mélészet és selyemtenyésztés I. tanf.

**A rimaszombati kerületi betegsegélyző-
pénztár** augusztus 2-ik napján délelőtt 10 órakor, a
városház tanácsstermében rendkívüli közgyűlést tart, mely-
nek tárgyát az alapszabályok módosítása képezi. — Ezen
közgyűlés, ha fenti napon a pénztári tagok s illetőleg
kiküldöttök határozatképes számban meg nem jelenének,
folyó évi augusztus 9-ik napján, a megjelenők számára
tekintet nélkül, fog megtartatni

Országos mozgalom indult meg az állami
polgári iskolai tanárok fizetésének javítása és általában a
polgári iskolák helyzetének emelése érdekében. Jól esik
konstatálnunk, hogy — a mit a fővárosi lapokban olvasunk
ezen mozgalom vezetőjéről az összes hazai polgári iskolák
tanszemélyzete városunk szülöttét: *Perjéssy László* nagy-
rőcei áll. polg. és felső kereskedelmi iskolai igazgató-
tanárt választotta meg, aki már egy év óta a sajtóban
és személyes utánjárással valóban díszeset buzgalmat
és tevékenységet fejt ki a gondjaira bízott ügy érdekében
s ez irányú működésével kartársainak általános tisztele-
tét és szeretetét vívta ki. Legutóbb a tanügyi kongressz-
uson is ő fejtette, mint előadó, a polgári iskolák új-
jászervezésének szükségét, biztos szakértelemmel mutat-
ván meg egyúttal az irányt és alapot is, amelyen az új-
jászervezésnek történnie kell. Egy küldöttségnek, — a
melyet szintén *Perjéssy* vezetett a cultus- és pénzügy-
miniszterekhez, valamint a miniszterelnökhöz, — meg-
ígérték a kormány tagjai, hogy a tanárok jogos kérel-
meit teljesíteni fogják

Változás az anyakönyvi kerületben. Vár-
megyénk anyakönyvvezetése tudvalevőleg eddig a loson-
czi felügyelő hatáskörébe tartozott; most a belügyminisz-
ter másképp osztotta be a kerületeket, s vármegyénket az
Eger székhellyel bíró hevesmegyei kerületbe osztotta be.

Sulyos csapás érte f. hó 23-ikán *Uthy Antal*,
a helybeli róm. kath. egyház derék kántor-tanítóját: ked-
ves, fiatal leánya: *Irma* hosszas szenvedés után 19 éves
korában a szülők, testvérek, rokonok és jó barátok mély
bánatára elhunyt. A korán elköltözött fiatal leányt szom-
baton 25-ikén temették nagy részvét mellett.

Dalárda multság. A versenyre készülő dalár-
da augusztus hó 2-án a Szechenyi kertben 30 krajeáros
belépti-díj mellett hangversenyvel egybekötött nyilvános
multságot rendez, melyre falragaszok útján is meghívják
a nagy közönséget. Ez alkalommal bemutatják a verse-
nyen előadandó gyönyörű versenydarabot is. Kivánatos
volna, hogy a ritka művelzetet igerő multságára ne csak
városunk nagy közönsége, hanem a vidék is nagy szá-
mmal vegyen részt, amivel fokozzák daláraink jókedvét és
lelkeseledését is. A táncz rendezése városunk fiatalságának
derék gárdája vállalkozott. — Kedvezőten idő esetén a
multságis jövő vasárnap — aug. 9-ikén fog megtartatni.

Egy tanítónő előléptetése. *Zhorsky Odone*
rozsnói állami elemi iskolai tanítónőt, a ki magán szor-
galom utján megszerezte a polgári iskolai tanképesítő
oklevelet, legközelebb az aszodi ág. ev. polgári leány-
iskolához rendes tanítónőnek választották meg.

Csöd. *Hecksch Jakab*, városunk derék kereskedője,
a kedvezőtlen piaci viszonyok és a vevő közönség fi-
zetési képességének hanyatlása folytán, évek óta folytatott
szorgalom s kitartás daczára, esődbe jutott, — s a kir.
törvényszék a fizetéseképtelen esztulajdonos saját kérel-
mére a esődöt elrendelte, esődbiztosul *Medvezky Sán-
dor* kir. törvényszéki bírót, tömeggondnokul *Institőrisz*
Endre, tömeggondnok-helyettesül *Dr. Szeless Odón* ügy-
védét nevezte ki. — A követelések bejelentésének határ-
idejétől bezárólag 1896. szeptember hó 14-ik napja tüze-
tett ki, továbbá határnapul: a) a felszámolási tárgyalásra
1896 évi szeptember 24-ik napjának d. e. 9 órája; —
b) a esődválasztmány megválasztása napján pedig 1896.
évi szept. hó 26-ik napjának d. e. 9 órája a rimaszom-
bati kir. törvényszék 27. sz. helyiségébe rendeltetett. —
Ugy látszik, hogy a kánikula meghozta a esődök kor-
szakát.

Vaddisznó. Nem régiben a felső-balogi hercegi
szőlőben a munkásokat egy nagy vaddisznó megtámadta
s iszonyu nagy riadalmat okozott köztük. — A válságos
pillanatban véletlenül ott termett *Kolbenhayer Gyula*
hercegi erdősz, ki a veszedelmes vadat egy jól irányzott
lövéllel leterítette. A vad 120 klgmot nyomott.

A bicikli-sport kezd nagyon lábra kapni vá-
rosunkban, s ennek kapásán nagyon szép rekkordokat ér-
nek el egyes biciklistáink. Így *Michnay Gyula* torna-
tanár ért el szép rekkordot, midőn 60 perc alatt lejött
Ujantálvölgyről Rimaszombatba. — *Hámos Aladár* pedig
4 óra alatt tette meg az utat Rimaszombatból Miskolcra.
Dr. Szeless Odón pedig tropikus hőségben másfél óra
alatt tette meg a 35 kilométernyi utat Csizból Rima-
szombatba. — A bicikli-sportot már is sokan művelik,
igy a helybeliek közül: *Brauner Gyula* állatorvos, *Szabó*
Károly földbírtokos, *Szelezky Árpád*, *Komáromy István*,
Bodnár József, *Mészáros István* és mások, s ezen szép
sport felvirágoztatása körül kiváló érdeme van a gömör-
megeyi atletikai klubnak. Egy idő óta hölgyek is kez-
dik nálunk művelni az elegáns sportot.

Anna-bál. Csizben az Anna-bál valóban fényesen
sikertült: óriási nagy közönség gyűlt egybe, a mely a
legjobb hangulatban töltötte el az estét, s csak a hajnali
órákban lett a szép multságának vége.

Az iparos ifjak multsága folyó hó 26-án a
városkertben egy anyagilag, mint előkelőleg nagyon szé-
pen sikerült, a köröndöt a jókedvű tánczólar párok telje-
sen megtöltötték, s a szép kert hős utain szokatlan nagy
közönség hullámozott.

Velkenyéről írja levelezőnk. Tek. Szerkesztő úr! Hazánk ezeréves fennállásának örömmel Buda- pesten rendezett országos kiállítás tömeges megtekintésére járásunk közserzetben álló főszolgabírája Dráskóczy László úr felhívást bocsátott ki járási községeihez. Ezen felhívás Csiz község képviselő testületi gyűlésén folyó hó 21-én felolvastattott, hol örömmel s a járás főszolgabírája iránti hálával fogadtattott, s így a képviselő testület minden tagja azon iparkodik, hogy az impozánsnak ígérkező tömeges felrúdulás mentől jobban sikerüljön. Szép tanu- jelét adta ennek akkor, midőn említett gyűlésben egy- hanglag 20 frtot szavazott meg a község tanítója Rusz- kay Istvánnak, hogy a kiállítást ismételve nyabban meg- tekinthesse s a tömeges kiránduláson ő is részt vehessen. A szorgalmas, derék munkásnép e szép tette a község úri közönységének is nagy elismerésével találkozott s büszke lehet a kirándulást tervező főszolgabíró úr, hogy járásában annyi kiváló község van, melynek anyagi s szellemi erejének felvirágztatásán üdvös önzetlen intéz- kedéseivel annyi jót és soha meg nem hálálható fárado- zásokat tanusít. — de büszke lehet a járás minden köz- sége is, hogy ily kiváló tevékeny s a szép, nemes és jóért lelkesülő, hazafini erényekben gazdag emberbarátot mondhat járási első tisztviselőjének. (L)

Uj tanári állomást rendszeresített a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter a dobsinai állami pol- gári fiú iskolánál s erre **Abraham** Gyula segédtanárt hely- zette át fűméből. Ez által lehetővé van téve, hogy Dobsinai jövő tanév elején a VI. osztály is megnyíljen. A nagyrözei áll. polgári és felsőkereskedelmi iskolánál több személyváltozás lesz a jövő tanév kezdetén **Kaku- jay** Imre francia nyelv tanár **Pozsonyba** megy, a keres- kedelmi iskolánál tanszéket **Makfalvy** Ferenc polg. isk. segédtanár foglalja el, aki a szünetidőt éppen most tanul- mány uton tölti Franciaországban. — **Mokos** Károlyt saját kérelmére athelyezték Panesovára **Szepesi** Lipót betegsége miatt egy évi szabadságra megy. **Ocskay** János áthelyezését kérte. Helyüket még nem töltötte be a mi- niszter. — Mokos helyére azonban valószínűleg **Omatisz** János széppeségi születésű segédtanár lesz kinevezve

A „F. M. K. E.” közgyűlése. A „Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” ez ideig rendes köz- gyűlést Budapesten, szeptember hó 7-én d. u. 5 órakor fogja megtartani a kiállítási ünnepélyek csarnokának kis termében, melyet a kiállítás előzéki igazgatósága kész- ségesen engedett át. A közgyűlést megelőzőleg d. u. 3 órakor lesz ugyanott az igazgató-választmány ülése, mely- en — szokás szerint — a közgyűlési tárgyak fognak előkészítettni. A „F. M. K. E.” titkári hivatala minden intézkedést megtett arra nézve, hogy a közgyűlést alkalmól Budapestre utazó egyesületi tagok a fővárosi ösz- szes látványosságokat kedvezményes árért tekinthessék meg, s a vasutaktól is jelentékeny utazási kedvezménye- ket kaphassanak. Ezért lapunk utján is felkéri a titkári hivatal a „F. M. K. E.” azon tagjait, kik a közgyűlésen és a különféle kedvezményekben résztvenni óhajtanak, hogy ez iránti igényeiket bezárólag **augusztus hó 15-éig** bejelenteni sziveskedjenek, s a titkári hivatal mindenféle kérdészködésre szívesen nyújt a tagoknak levélileg is bővebb felvilágosítást.

Iamét Tiszolcz! A Párisban egybegyűlt nem- zetiségi értekezletet, a mely hazánk ellen foglal állást, Magyarországból több helyről, így Tiszolczról is üdvö- zölték. A tiszolczai távirata így szól: „Terveiteket hely- eselve csatlakozunk a mozgalomhoz és őszinte rokonszenvünket nyilvánítjuk. Ha a magyar tulerő nem enged szabadon szerepelni honunkban, örömmel fogadjuk az alkalmat megjeleni a világ színe előtt, elmondani panaszaikat. Aldja isten törekvéseket, hogy nemes szándékokat fel- világosítani a külföldet, milyen testi és lelki rabságban nyögünk önhibánkon kívül, sikerüljön. Talán a világ így megértve helyzetünket, rokonszenvre nyilvánítással meg- mentésünkhöz hozzájárul.” — Ehhez nem kell kom- mentár!

Tüzeset. Velkenyén folyó hó 20-án a molnár-lak, mely a rozsnói püspökség tulajdona, ki nem deríthető okból, a lángok martaléka lett. A kár megtérül, a meny- nyiben biztosítva volt. A molnár szenvedett mintegy 100 frtnyi kárt butora s szénájának elégségével A tűznél a körjegyző s Rakovszky pénzügyőr tettek legtöbbet.

Szljéd-tanfolyam. Budapesten a prot. árvaházban a tanítók kiképzése céljából szljéd- (kézügyességi) tanfo- lyam tartatik, Schranz Mihály soproni és Gutténberg Pál udapesti igazgatók vezetése alatt. A résztvevő 60 tanító bözött megyénekből ott van Füzési Márton liléri tanító, ki e tárgy tanulmányozása végett a mult szünetidőt Svéd- országban töltötte s a jelen tanfolyamon, anyagi támoga- tás hiányában, saját költségén vesz részt.

A csizi jód- és bróm-fürdőben a fürdőven- dégek száma július 22-én 470 volt.

Nemzeti alapítvány. A „Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” százezer forintos millenniumi nemzeti alapítványa javára újabban ismét a következő adom- anyok érkeztek a „F. M. K. E.” ügyvivő elnökségéhez, Nyitrára: és pedig: Temesvár szab. kir. város 100 frt; Eger város 50 frt; Szeghalomvidéki takarékpénztár 30 frt; Ungvár város 10 frt; Zombor szab. kir. város 10 frt; Nagymihályi takarékpénztár, ipar- és kereskedelmi bank 10 frt; Csallóköz központi takarékpénztár 5 forint; Turkeve város 5 frt; Munkács város 2 frt; Nagy-Rőcze város 2 frt.

Fogorvos. Máté Károly losonezi fogtechnikus néhány nap előtt ideérkezett s nyolcz napig dr. Kárnán A. orvosi felügyelete mellett működik. — Foghuzás vé- gez, fogak plombírozását, műfogak és fogsorok készítését és behelyezését teljes szakavatottsággal és ügyesen eszközli.

Vivó iskola. Zolnay Viktor vivómester — mintán e testedző sport hívei meglehetősen érdeklődést ta- nusítanak a vivás elsajátítása iránt — augusztus elsejé- től az esetleg jelentkezők részére újabb, hat hétig tartó cursust ad. Jelentkezéseket már most elfogad és a tanu- lás is megkezdődik a beiratkozás után mindjárt — Fel- hívjuk erre az érdeklődők figyelmét, s szerzett tapasztala- taink alapján kijelenthetjük, hogy az ügyes és vivásban kiválóan képzett mester iskolája és tanítási rendszere kitűnő.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik forrón szeretett édes anyánk, illetve nagyanyánk özv. Szabó Istvánné asszonynak végtisztességén megjelenni szivesek voltak, s ezzel mintegy fájdalomukat enyhíteni óhajtották, fogadják hálás köszönetünket. — Rimaszombat, 1896. jul. 25. Szabó József és családja.

Nyugtázás. A rimaszombati kereskedő ifjak egy- lete által folyó év július hó 5-én rendezett táncmulat- ságán a bevétel volt belépti-díjakkól . 296 kor. 40 fl. felülfizetésekből . 115 kor. 60 fl.

Összesen : 412 kor. — fl.
Kiadás : 312 kor. — fl.

Maradt tisztán . 100 kor. — fl.

Nem mulaszthatjuk el ezuttal Kohn Albert és Sim- kó Nándor uraknak, kik a pénztárnál oly készséggel közreműködtek, az ifjusági egyesület nevében lekötöztetett- ségünknek és hálás köszönetünknek kifejezést adni. — Felülfizettek: Dr. Szeless Ödön 4 frt 50 kr. Gűnck- sthal Mór 2 frt 50 kr., Flam Benő, Kusiner Vilmos, dr. Krausz Gyula 2—2 frt, Kathona Géza, Schulhof Pál 1 frt 50—1 frt 50 kr., Berger Francziska 1 frt 10 kr., Eckstein Fieskő, Holländer Lajos, Jelinek B., Kohn Al- bert, Kovács örnagy, Klein Lajos, Krausz Simon, Özv. Miskolczy Istvánné, Veisz Dávid, Veisz Samuné, dr. Ze- hely István 1—1 frt, Fráter József 80 kr., Brejhart Árpád, Biró Ferenc, Bródy József, Böhm Henrik, Blan Vilmos, Bródy Andor, Blumenthal S., Baksay József, ifj. Csapó János, Cserveny Miklós, Dickmann László, Eckstein Soma, Friedmann József, Erdélyi János, Fried S., Gallo Miksa, Garai N., Gámöri Miksa, Hexner Miksa, Hagetter N., Hager Lajos, Hruskané, Hoszlitz Salamon, Institorisz Endre, Jellemfi Márton, Kramer Gábor, Kármán Aladár ör., Kovács Ferenc borbély, Kohn Samu, Kovács László, Heksch B., Krausz Bernát, Lefkóvits Mór (Aranyos- Torda), Lengyel Samu, Lefkóvits Ferenc, Liecht Armin, Luszt N. (Bécs), Malek Henrik, Molnár dr. (Rimaszécs), Nyisztor Antal, Redlich Sándor, Szabó József, Steiner Márkus, Sveitzer Jenő, Szatmári Ferenc, Schwartz Arthur, Schwartz P., Schlesinger M., Schwartz M. Tir- kovszki István, Tomay Alajos, Reisz József, Seigler N. (Bécs) Tóth Mihály, Veil Mór, Weisz Ignác Weitzer Henrik 50—50 kr. Stein Ede 30 kr. N. N. 10 kr. — Midőn az egyesület a felülfizetéseket nyugtatja, köszönetet mond a felülfizetőknek és az összes jelenvoltaknak a kereskedelmi ifjuság hazafias ügyének támogatásáért.

Nyilvános számadás. A rimaszombati ált. ipar- testület által zászlóalapja javára f. hó 26-án tartott tánc- mulatság alkalmával a bevétel volt:

belépti díjakból : 85 frt 50 kr.
felülfizetésekből : 17 frt — kr.

Összesen : 102 frt 50 kr.

a kiadás volt : 43 frt 82 kr.

maradvány : 58 frt 68 kr.

Köszönettel nyugtazzuk a következő szíves felül- fizetéseket: Mázik Ferenczné 1 frt, Rábely Miklós 80 kr., Nagy Ferenc, Kozma Szabó József, Rónay Gyula, Varga Lajos, Szabó József m., Lovas Lajos, Kusiner Vilmosné 70—70 kr., Kovács András 50 kr., Benkő Já- nos, özv. Bodon Gyuláné, Roszjár László, özv. Hubay Jánosné, Soós Ferenc építész, Teleszniczky Edéné 49—40 kr., Fülep József, Kovács Ferenc es., Paál Miklós 30—30 kr., Kalla Mihály, Benyo Béla, Kohuth Lajos, Német József, Jakabfalvy Béla, ifj. Majorossy Rezső, Erdélyi János, Jávorszky László, Kovács Antal, Kosztra Pál, Boros József, Percz Barna, Eszényi Gyula, Rónay Gyuláné, Dr. Löcherer Tamás, özv. Miskolczy Istvánné, Tóth József, Kovács Ferenc fodrász, Utrata József, Hizsnyan Bálint, Holländer Lajos, N. N., Simon Antal, Schwarz András a 20—20 kr., 8-an a 10 kr. = ösz- szesen: 17 frt — Rimaszombat, 1896. július 28 án.

Benko János, test. pénztárnok.

CSARNOK.

Mesék az Erdőhátról.

Irta: SZERÉNY ANDOR.

I. Boszorkányhistoria.

Ugy volt biz' az, hiába is tagadná akárki, hogy az öreg Baeso „nanó” boszorkány volt! A kevély Baeso familia ugyan tudni sem akart róla — kivált mióta bíró- viselt ember is van köztük, — osztán a falu eleji közzé bejutottak, de élő tanu az öreg Alsóház-Vég mami, ma is esküt tesz rá, hogy a hány tehén véres tejet adott a faluban, azt mind Baeso „nanó” rontotta meg; azután ha csak rá nézett is egy-egy kis gyerekre, az menten meg lett igazve, jobban se lett addig, míg a Baeso „nanó” hajával meg nem füstölték. Utóljára már haja sem ma- radt a fején, mind lenyirkálta a sok megigézett gyerek anyja. De még olyan tudománya is volt az öregnek, hogy a mikor akarta maeskává vagy lóvá változott. Soha emberemlékezet óta fekete maeskája senkinek sem volt a faluban, mégis, míg az öreg élt, hol itt, hol ott láttak egy nagy fekete maeskát az ablak alatt sompo- lyogni estéknként, persze megfogni nem lehetett, mert ha valaki közel talált hozzá menni, úgy telefujta a szemét füsttel, hogy se eget, se földet nem látott, s úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

Ha mindez nem volna elég, hát ott van a Boján Mátyás esete, meg az Ulisz kovácsé, mindakettőt az a vén boszorkány rontotta meg, a miért lóképeben megva- salták. Hogy megvasalták e? De meg ám! Hát az ugy történt, hogy Boján Mátyás épen az erdőre készült fiért. A szekeret még az este elkészítette, mert a brézofalusi erdő jócskán el van, délre meg itthon akart lenni. Éjfélt után még nem is kukorikolt a kakas, mikor már felkelt a lovakat rendbe hozni. A mint a pitarajtón kilép, látja ám, hogy a sárga az udvar közepin áll. El nem tudta gondolni, hogy szabadulhatott ki ez a sárga az istállóból, mikor az este a rekeszt épen ugy rávetette az ajtóra, a mint máskor szokta. A hogy közelebb lép hozzá, akkor veszi csak észre, hogy nem az ő sárgája. Boján Mátyás gondolt magába valamit, s lám uram fia. a sárga-lónak csakugyan ninesen álla Abba' minutába kirántotta az első fehéruhája madzagját, s nyakára vetette a hurkot a sárgának, mert tudni kell ám azt, hogy az ilyen lovat hiába kötné akármilyen kötőfekre is, az menten eltűnne az ember elől, s csak a pusztá kötőfék maradna a kezébe, de az ilyen madzagon fogva marad, akármilyen nagy is a tudománya.

Boján Mátyás a madzagon vezette a lovat egyene- sen Ulisz kovácsához. Ulisz kovács ugyanesak elesudálko- zott, mikor felzavarta lovat vasalni éjnek-éjszakáján. Ha nem lettek volna komák, talán még azt hitte volna, hogy

bolonddó akarja tartani, hiszen a sárgát is, meg a ke- selyt is a mult héten vasalta meg, azóta csak le nem esett róla a patkó.

„Melyik lábára verjem, koma, a sárgának?”

„Hát biz' ott mind a négyre.” feleli Boján Mátyás. Akkor látja a majesztraum, hogy ez nem a koma sárgája.

„Mondek, hogy nem jó dolog lesz ebből,” tört ki belőle a felsz.

„Soh' se busuljon rajta, csak végezzük el, mert sietős a dolgom.”

Ulisz kovács hozzá is fogott, de életében se vasalt még nehezebben lovat, mint ezt az egyet. A nagy porólyt is csakugy felkézzelel, könnyedén szokta ő máskor forgatni, mest meg a kiskalapács is olyan neheznek tetszett neki, mintha száz mázsát emelne. Egy-egy szög fejére annyit ütött, hogy máskor hatot vert volna be azzal a munká- val. Ki is izzadt ám ugy, hogy a verejétek esurgott róla, mire elvégezte. A hogy készen voltak, Boján Mátyás le- vette a madzagot a ló nyakáról, jót húzott a határa, azzal az ugy eltűnt, mintha soha ott nem lett volna.

Réggel Baesoék hiába várták, hogy az öreg „nanó” felkeljen, ott nyöszörgött az ágyon, a kamrában, keze- lába a dunyha alá dugva. Kezén-lában ott volt a patkó, a mit Ulisz kovács éjszaka rávert.

Nem is látták többet se a fekete maeskát, se a sárga lovat estéknként a falubeliek.

De a szegény Ulisz kovács, meg Boján Mátyás megadták az árat. Mert a kovácsot még azon szerdai napon kifogta a mindennapos hideg, fel se kelt az ágy- ból álló egy hónapig, akkor se magától, hanem ugy emelték fel, hogy a koporsóba tegyék.

Boján Mátyás meg, a mint az erdőről hazafelé tar- tott, a veres-haraszti pusztánál ugy fordult az árokba terhes szekerevel, hogy menten eltört a lába, mankón járt azután egész életébe.

A ki nem akarja hinnit, az ne higgye el ezt a his- toriát, de az öreg Alsóház Vég mami szentül azt állítja, hogy mindez így történt!

Szerkesztői üzenetek.

Vidéki tudósítóinkat tisztelettel folkérjük, hogy közér- dekü tudósításaikat, ha azt akarják, hogy azok a lap legközelebbi számában jelenjenek meg, legalább szerdán déli 12 óráig beküldeni sziveskedjenek. A később érkező tudósításokat kénytelenek vagyunk mellőzni.

K. V. Pallasos levelére kifejtjük, hogy lapunkban szem-élyes tamadásoknak tért nem engedünk. Az ön magánügye nem érdeklí a nyilvánosságot s ha sérelmet vannak, forduljon a bíróság- hoz mely önnek bizonyára elégtételt fog szolgáltatni. De máskülön- ben legyen meggyőződve arról, hogy mindenki, velünk együtt eltéli ama törekvéseket, melyek egy pálya kezdetén lévő fiatal ember meg- rontását ezelőzzék.

Felelős szerkesztő: Dr. VERES SAMU.

Magán-hirdetések.

Hamisított fekete selyem. Egössünk el egy kis min- tát a venni szándékot selyemből, és a hamisítás rögtön kiderül. Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban össze- pödörök s csakhamar kiállnak, maga után esékely barna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiroszínű-szallónás lesz és könnyen török) lassan, tovább ég (minthogy rostszálai a festanyag- tal telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörök, csak meggör- bül. Ha a valódi selyem hamuját össze nyomjuk, elporzik a hamisit- ványé nem. **Henneberg G.** (es. és k. udvari szállító) selyem- gyára Zürichben, házhöz szállítva postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyhöz való akár egész végeket valódi selyem szöveteiből. Svájcba ezimzett levelekre 10 kros, es levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó Magyar nyel- ven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Szülők figyelmébe.

Előkelő uri családból származó fiukat vagy leányokat, kik a losonezi gimnázium- ba vagy a polgári leány-iskolába jönnek, teljes ellátásra felveszek

1—2 **Platthy Lőrincz**, Jókai-utca.

Hirdetmény.

3335. sz. — A rimaszombati kir. törvénytészék köz- hírré teszi, hogy a esetnekvölgyi h. é. vasút részvény- társaságnak Pelsőcz nagyközség határában fekvő s a **Miklósi Zózsóf és Miklósi Jolán** pelsőczy 746-ik számu tjkvi 1778-ik hrsz., **Miklósi József és Rad- vánszki Károly** 561. sz. tjkvi 1774. hrsz., **Miklósi József és Miklósi-Klein Amália** 746. számu tjkvi 1776. és 1777-ik hrsz., nevükre jegyzett s tulajdonukat képező, a kimutatott terrarjzban és kisajátítási összeírás- ban megjelölt birtokrészletekre nézve a kártalanítási el- járás megkezdési határidejéül az **1896. augusztus hó 13-ik napjának** d. e. 10 órája, a helyszínére, Pelsőcz nagyközség közházához tüzetik ki, mely határnapra és időre az összes érdekeltek, valamint a távollevők és isme- retlen tartózkodásnak számára ügygondnokul kinevezett **Institorisz Endre** hités ügyvéd oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás feletti érdemleges határozat meghozatalát nem fogja gátolni.

Kelt Rimaszombatban, a kir. törvénytészék 1896. ju- lius hó 22-én.

Basilidesz,

kir. tszéki jegyző.

Kubinyi,

kir. tszéki elnök.

Egy tanuló.

A Rimamurány-Salgótarjáni vasmű- részvény-társaság ózdi élelmezési üzletében egy 2—3 gymn. vagy polg. iskolai osztályt végzett 13—14 éves, jó családból való ifju **tanulóul** elfogadtatik. — A fel- tételek megtudhatók **Waniek Gyula** élelmezési üzletkezelőnél **Ózdon.** 2—3

Lóversenyek Tátra-Nagy-Lomniczon

1896. július 26, 28 és 30-án és augusztus 2-án.
A „Magyar Lovaregylet” által rendezve, kezdetük mindig dél-után 3 óra 50 perczkor.

A legkényelmesebb vonatot a Budapestről (k. p. u.) éjjel 10 óra 40 perczkor induló s mint rendes gyorsvonat érkezik Nagy-Lomniczra 8 óra 32 perczkor reggel: vissza 9 óra 20 percz este érkezik Budapestre, és 8 óra 10 percz reggel.
Ezen felül minden futtatási napon Kassáról, Eperjesről, Lőcséről, Podolinból és Szepes-Belából az összes kűzbeeső álmások érintésével, de rendes zónadíjtétel mellett külön-vonatok indulnak a versenyterre és vissza, a melyeknek menetrendje az egyes időbázakban kifüggesztve lesznek. A versenyek végével külön vonatok indulnak vissza minden irányban.

Helyárak a versenyterre: I-ső hely 3 frt, II-ik hely 1 frt, III-ik hely 20 kr.

Jegyek kaphatók 1 nap a versenyek előtt: Új-Tátrafüreden **Kertész Tódor** bazarjában, Ó-Tátrafüreden **Maurer Adolf** urnál, Alsó-Tátrafüreden **Cuirsfeld Károly** kereskedő urnál, Késmárkon **Genersich E.** kereskedő urnál, Tátra-Lomniczon a **fürdőpénztárnál**, Poprad-Pelkón **Ehn József** vendéglősnél, Kassán **Kisvári Sándor** ur ezekrázdájában és a versenynapokon Tátra-Lomniczon a **versenyterren.** — **Restaurációk az I. és II. helyen, szintugy totalisateurók.** — **Közbeeső napokon Tátra-Lomniczon galamb-lövészet.**

Meghívás.

A **Gömöri faipar részvénytársaság** évi rendes közgyűlését **Pelsőczön, 1896. aug. hó 23-án** délután 3 órakor tartja, a melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak

A közgyűlés tárgya:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérleg és az osztalék feletti határozat hozatal.
4. A felügyelő bizottság tagjainak 3 évre megválasztása.
5. Netáni egyéb indítványok feletti határozat hozatal.

Pelsőcz, 1896. július 23.

SZENTIVÁNYI ÁRPÁD,
közgyűlési elnök.

Jegyzet. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a közgyűlés előtt 8 nappal a társaság irodájában megtekinthetők.

Kirorat az alapszabályokból: 9 §. A közgyűléseken csak azon személyesen, vagy meghatalmazottak által megjelent részvényesek bírnak szavazati joggal, a kik előmutatóra szóló részvényeiket le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt felmutassák s ezekért igazoló jegyeket kaptak. Ezen igazolványok névre szólnak, kiténtetik a letéteményezett részvények, s az ezek után járó szavazatok mennyiségét, s csak a nevezett személyre nézve bírnak érvényvel. Az így felmutatott és átadott részvények szelvényeikkel csak az illető közgyűlés bevégezte után, az igazolványok visszaadása mellett vehetők vissza.

Haszonbérbe kiadó

Borsodmegyei **Kondó** község s a hozzá tartozó **Ludna-pusztai** határában fekvő

tagosított birtok,

t. i. 1200 □-öllel számított 319 hold szántó-föld, 63 hold kaszáló rét, 17 hold beltelek kert, 315 hold erdei legelő, kényelmes lakóház és gazdasági épületek.

A haszonbérlet kezdete **1896-ik év november hó 1-ső napja.**

A haszonbérleti feltételek megtudhatók **Sassy István ügyvédnél Miskolczon,** lakik: Nagy-Hunyad-utca 2. szám alatt. 2-3

Eladó malom.

Gömör-Simoni községében a **Rima folyón** épült **vízimalom** — a hozzátartozandókkal együtt — **szabad kézből eladó.** Venni szándékozók adják be írásbeli ajánlataikat f. évi július hó folyamán **Rábely Miklós** megbízotthoz. Ugyanitt bővebb felvilágosítás is nyerhető.

Hirdetmény.

264. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszécsi kir. járásbíróság 1896. évi 1886. sz. végzése következtében **Dr. Cziner Miksa** által képviselt **Kertész Gábor** javára **Stelkovic László** ellen 130 frt s járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felülfoglalt és 720 forintra becsült szarvas-marhák és lovakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíróságnak 2209/1896. számú végzése folytán 130 frt tőkekövetelés, ennek 1896. évi február hó 24-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 48 frt 45 kban bíróilag már megállapított költségek erejéig Alsó-Hangonyon alperes lakásán leendő eszközzésére, **1896. évi augusztus hó 4-ik napjának** d. e. 10 órája határidőül kiténtetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Rimaszécsen, 1896. évi július hó 18-ik napján.

Kovács Géza, kir. jbir. végrehajtó.

Kiadó lakás.

E hó 15-től kezdődőleg, **Rimaszombatban, a Szijjártó-utca 44. számú ház földszinti része,** mely négy szoba, konyha, kamra, fatartó, padlásból áll, bérbe kiadó.

Bérelni szándékozók forduljanak felvilágosításért **Majomy József** tulajdonoshoz.

Eladó

Rimaszombat határában a **Konyha Géza** tulajdonát képező 17320 □ öl szántóföld a rajta lévő épülettel együtt. Értekezhetni levélileg a tulajdonossal **Ujpest, Baross-utca 48. sz. alatt.** 4-*

Hirdetmény.

248. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Rimaszécsi kir. járásbíróság 1896. évi 665. számú végzése következtében **Dr. Gencsi Soma** által képviselt **Első magyar általános bizt. társaság** javára **Szentmiklóssy István** ellen 97 frt 81 k s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felülfoglalt és 720 forintra becsült szarvas-marhák és lovakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíróságnak 2079/1896. számú végzése folytán 97 frt 81 k. tőkekövetelés, ennek 1894-ik évi október hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 97 frt 38 kban bíróilag már megállapított költségek erejéig A-Hangonyon alperes lakásán leendő eszközzésére **1896. évi aug. hó 7-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kiténtetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Rimaszécsen, 1896. évi június 18-án.

Kovács Géza, kir. jbir. végrehajtó.

Hirdetmény.

A néhai **Flasko György** ur hagyatékát képező **feled-pálfalai 169 cat. hold kiterjedésű pusztai birtoka** a feledi lakházzal és nagy belsősséggel vagy a nélkül, több évi haszonbérbe kiadó. — Értekezhetni alulírottal

Rimaszombat, 1896. június 29-én.

Marton János.

Árlejtési hirdetmény!

A debreczeni m. kir. állami méntelep eperjesi, debreczeni, turia-remetei, rimaszombati és szatmár-németii osztályainál elhelyezett katonai legénység és mén-állomány részére. 1896. évi november hó 1-től, 1897. évi október hó végéig szükségelendő **taskarmány és egyéb cikkek** biztosítása tárgyában **folyó évi augusztus hó 26-án** délelőtt 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog ezen méntelep számvivő-irodájában megtartatni.

A szállítási feltételek ugy nevezett irodában, mint az egyes telep-osztályoknál megtekinthetők.

Az ajánlatok szerkesztésére vonatkozólag felhivatik az érdekeltek figyelme a hatóságilag kifüggesztett árlejtési hirdetményekben foglalt mintára.

Debreczen, 1896. évi július hóban.

A debreczeni m. kir. állami méntelep parancsnoksága.

Épület és fűrészelt faanyagok, ugyszintén mindennemű gazdasági faárak raktára.

Miután az összes **épületi faárui**m tetemesen felhalmozódtak, **jutányos bevásárlásaim** alapján azon kellemes helyzetben vagyok, hogy ugy **fűrészelt, mint faragott faárut** sokkal olcsóbban, azaz a **saját beszerzési áron** adom el, miről a t. építető gazdaközönség és építők meggyőződést szerezhetnek.

Ugyszintén **gazdasági gépeket** is a saját beszerzési áron adok el, melynél még az az előnye van a t. vevőnek, hogy láthatja azt, a miért pénzt ad és nem kell hibásat, befestett ócskát átvenni.

Ezuttal a n. é. közönséget van szerencsém

kazlakba és csürökbe rakott gazdasági terményeiknek

tűz- és villámsapás által okozott károk elleni biztosítására felkérni, amennyiben minden biztosítás közt erre a biztosításra van a gazdáknak leginkább szüksége.

Kiváló tisztelettel

KOHN ALBERT,
fakereskedő.

2-3

A Triesti Általános biztosító Társaság (Assicurazioni Generali) Gömörmegyei Főügynöksége.

Gazdasági gépek és eredeti Gubicsek egyedüli raktára.

Legjobb minőségű Fischer- és Heidlberg-féle kőfedellemez raktár.